

WIJKVEILIGHEIDSKOMPAS

MAAKT WIJKVEILIGHEID (BE)STUURBAAR

Met het Wijkveiligheidskompas biedt Behaviour Club inzicht, sturing en begeleiding in de integrale buurt- en wijkveiligheidsaanpak van gemeenten.

Het kompas is ontwikkeld in samenwerking met de Universiteit van Amsterdam

INLEIDING

In Nederland worden periodiek enquêtes, onderzoeken en monitors uitgevoerd om inzicht te krijgen in wat er speelt in de wijken en buurten. Ook binnen het veiligheidsdomein. Daardoor is per gemeente vaak wel bekend in welke buurten of wijken veiligheidsproblematiek speelt, maar blijft een integrale aanpak richting verbetering een grote uitdaging.

Dat komt doordat deze datasets en monitors een aantal cruciale elementen missen:

- Ze bieden inzicht waar het misgaat, maar niet **waarom het misgaat**, en bieden geen **houvast voor interventies**.
- Het **sociale en fysieke domein** worden vaak gescheiden benaderd, waardoor de interactie daartussen buiten beeld blijft.
- De **subjectieve veiligheidsbeleving** ontbreekt vaak. Wat er in een wijk gebeurt kan sterk verschillen van hoe dat voelt.

Criminaliteitscijfers kunnen dalen, terwijl bewoners bepaalde routes blijven mijden, zich onveilig voelen in de eigen straat of geen grip ervaren op wat er in de wijk gebeurt. Veiligheidsbeleid leidt niet automatisch tot veiligheidsbeleving.

Veiligheidsinterventies hebben daarnaast potentie om, naast hun inhoudelijke effect op gedrag, ook een communicatieve signaalwaarde te hebben. Een wijkinitiatief of aanpassing in de leefomgeving kan het gevoel geven dat er iets verandert in de wijk, en tot een zelfversterkend effect leiden.

Het Wijkveiligheidskompas® van Behaviour Club brengt ervaren veiligheid en fysiek-sociale interactie systematisch in kaart en biedt richting voor een integrale aanpak van lokale veiligheid.

**HET WIJKVEILIGHEIDSKOMPAS
MAAKT VEILIGHEID
(BE)STUURBAAR.**

Michel Buhrs
directeur Behaviour Club

WAT IS HET WIJKVEILIGHEIDSKOMPAS?

Het Wijkveiligheidskompas® is een **data-gedreven, gedragswetenschappelijk en mensgericht instrument** dat op **wijk- of buurtniveau** zichtbaar maakt:

- welke veiligheidscategorieën kwetsbaar zijn (bijv. sociale cohesie)
- welke onderliggende factoren hieraan bijdragen (bijv. sociale eenzaamheid)
- welke interventies effectief zijn in deze wijk of buurt

Bij Behaviour Club kijken we altijd naar **drie invloedsferen** die gedrag bepalen: fysiek, sociaal en individueel. Het Wijkveiligheidskompas® onderscheidt binnen deze invloedsferen een aantal veiligheidscategorieën - hiernaast schematisch weergegeven.

Het Kompas schaaft de veiligheidscategorieën per wijk of buurt door **inzichten uit de gedragswetenschap** en criminologie te koppelen aan **openbare data** (CBS, gemeente.incijfers.nl) en aan te vullen met **lokale kennis uit de wijk**.

*ZO ONTSTAAT EEN INSTRUMENT DAT ZOWEL
ANALYTISCH STERK ALS PRAKTISCH BRUIKBAAR IS.*

VOOR WIE IS HET WIJKVEILIGHEIDSKOMPAS?

Deze aanpak is ontwikkeld voor:

- **Beleidsadviseurs** en **projectleiders** die werken binnen de programma's **Preventie met Gezag** en **Veilige Publieke Taak**
- **Gemeenten** en stadsdelen met een integrale veiligheidsopgave
- **Politieteams** en basisteams die hun wijkkennis willen omzetten in bredere impact
- **Woningcorporaties** en wijkontwikkelaars die investeren in leefbaarheid en veiligheid
- **Netwerkpartners** zoals jongerenwerk, welzijn, GGD, onderwijs en handhaving

Een voorwaarde voor succes is dat er een **multidisciplinair kernteam** wordt gevormd dat bereid is om een aantal sessies samen te doorlopen en eigenaarschap te nemen voor de vervolgstappen. Behaviour Club begeleidt dit proces.

*"VOOR MIJ ZIT DE KRACHT VAN DEZE AANPAK IN HET
VERBINDEN VAN DATA MET DE SOCIALE EN FYSIEKE
WERKELIJKHEID VAN EEN GEBIED. DE ECHTE WAARDE
ONTSTAAT IN DE GEZAMENLIJKE DUIDING EN KEUZES
DIE DE MENSEN AAN TAFEL MAKEN."*

Projectleider Preventie met Gezag

WAT LEVERT HET TRAJECT JE OP?

Na het traject beschikt het kernteam/de opdrachtgever over:

1. **Een onderbouwde wijkveiligheidskaart en -kompas**
Een geïntegreerd beeld van fysieke, sociale en – indicatief – individuele kwetsbaarheden in de wijk.
2. **Een interventiematrix per wijk**
Een overzicht van bestaande en nieuwe interventies.
3. **Een gezamenlijke interventietijdslijn**
Een realistisch en gedragen plan in de tijd.
4. **Een versterkt kern-/projectteam**
Een groep professionals uit verschillende disciplines die dezelfde taal spreken en de aanpak steunen.
5. **Een verhaal naar bestuur en partners**
Een visueel en inhoudelijk sterk onderbouwde rapportage.

WAT GAAN WE DOEN?

In zes stappen naar een integrale veiligheidsaanpak met het Wijkveiligheidskompas van Behaviour Club.

1 Intake opdrachtgever

In een twee uur durende meeting stemmen we met de projectleider e.a. een aantal zaken af:

- Wat is de **focuswijk of -buurt**?
- Wat is daar de **uitdaging**?
- Wat is er al gebeurd in de afgelopen jaren?
- Welke stakeholders zijn betrokken?
- Wie wordt onderdeel van het **kernteam**?

2 Integrale kickoff

In een sessie van twee tot drie uur komt het kernteam bijeen in de wijk of buurt. We lopen een rondje om gevoel te krijgen bij de omgeving en bespreken uitdagingen, rollen, belangen en wensen. Ook **presenteert Behaviour Club wat het Wijkveiligheidskompas is**, de bijbehorende stappen en maken we afspraken over de samenwerking.

3 De Wijkveiligheidskaart

In de tweede sessie presenteren we de eerste versie van het Wijkveiligheidskompas gericht op de focuswijk of -buurt. Het model geeft op basis van openbare data de veiligheidsscore weer en biedt inzicht in de onderliggende veiligheidscategorieën in het wijkprofiel. Je krijgt antwoord op de vraag: **waarom wordt dit gebied als onveilig ervaren?** Het model presenteert ook nog wat 'witte vlekken'. Om deze in te vullen vragen we **input van het kernteam**:

- Herken je je in dit beeld van de wijk?
- Heb je voorbeelden van hoe de slecht scorende categorieën tot uiting komen/zichtbaar zijn?
- We maken een afspraak met de data-expert van jouw gemeente om het model te verrijken.

Daarnaast bepalen we hoe we **de buurt zelf** kunnen **betrekken**:

- Met een kleinschalig **participatietraject** georganiseerd door onze specialisten van Bureau Buhrs.
- Met aanvullend **buurtonderzoek** en leefstijlsegmentatie (zoals BSR of Vitality) om de veiligheidsperceptie verder uit te diepen - uitgevoerd door onze gedragspecialisten.

**DOOR DATA
EN LOKALE
KENNIS TE
COMBINEREN
ONTSTAAT
EEN DATA- ÉN
MENSGERICHTE
AANPAK.**

FASE 2: INTERVENTIES

Dit traject biedt niet alleen inzicht in waarom het onveilig is in wijken, maar ook handvatten voor een integrale aanpak.

4 Het Wijkveiligheidskompas

In een sessie van drie uur bespreken we met het kernteam hoe de aangeleverde data het model verrijkt hebben. Deze versie van het Kompas biedt richting voor de aanpak.

Gezamenlijk bespreken we het Kompas en toetsen we of de richting van het model overeenkomt met het beeld van de experts aan tafel over de wijk of buurt.

In samenspraak bepalen we welke veiligheidscategorieën prioriteit krijgen in de integrale aanpak in dit gebied.

Leden van het kernteam worden gevraagd alvast na te denken over lopende of gewenste interventies.

5 Interventietool

In deze drie uur durende sessie vertalen we de veiligheidscategorieën naar **concrete interventies**. Hoe concreter, hoe beter.

In workshopvorm bespreken we met het kernteam welke interventies al lopen, welke kansrijk zijn en waar nog obstakels of 'beren op de weg' zijn. Onze gedragsexperts doen gerichte suggesties voor **effectieve interventies** op basis van het wijkprofiel, de gedragswetenschap en participatie.

We onderzoeken hoe de verschillende stakeholders **elkaar versterken**, welke volgorde het gepast is, en hoe we de toekomst in ons voordeel kunnen laten werken (nieuwbouw, renovatie, onderhoud etc.).

Aan het einde van de sessie hebben we alle input voor de **interventiematrix** met duidelijke acties per stakeholder.

6 Interventietijdslijn

In de laatste sessie (twee tot drie uur) met het kernteam, en eventueel partijen daarbuiten, presenteert Behaviour Club de tijdslijn met interventies als werkdokument. We bespreken gezamenlijk het afgelopen traject en passen de tijdslijn verder aan.

De tijdslijn markeert het einde van het 'vaste' traject en biedt concrete handvatten voor de integrale aanpak van de wijk- of buurtveiligheid. Naast deze aanpak is het gezamenlijke draagvlak van een gecommitteerd project-/kernteam een van de belangrijkste resultaten van het traject.

Twee maanden na de laatste sessie plannen we een afsluitende talk om de voortgang en uitdagingen te bespreken. Indien gewenst blijven we betrokken voor ad-hoc advies, interventies en stakeholdermanagement.

Het compleet ingevulde Wijkveiligheidskompas kan ook goed dienen als input voor participatie met inwoners en ondernemers. Ook hierbij kunnen wij ondersteuning bieden, in combinatie met Bureau Buhrs, gespecialiseerd in communicatie en participatie.

PRAKTISCH & FINANCIHEEL

Locatie

Bij voorkeur op locatie in de betreffende wijk/buurt: een buurthuis, wijkteam-bureau of politiebureau.

Wat zit er allemaal in dit traject?

- Aantal sessies: 1 interne kick-off met projectleider, 5 kernteam-sessies, 1 after-talk
- Vorm: veelal fysieke sessies op locatie
- Tijdsbeslag kernteam: $\pm 5 \times 3$ uur
- Niveaus kernteam: strategisch/tactisch/praktisch: mensen vanuit verschillende domeinen met gevoel voor operationele acties in de wijk
- Benodigde data: we werken primair met publieke bronnen (CBS) en vullen deze waar nodig aan met gemeentelijke data en lokale kennis

Investering

Fase 1 = € 14.000,-

Fase 2 = € 17.500,-

Totaal = € 31.500,-

Deze brochure omvat een richtprijs en -planning.
Afhankelijk van de behoeften maken we een voorstel op maat voor jouw gemeente.

**VRAAG NU JE GRATIS
EN VRIJBLIJVENDE
DEMO AAN VOOR JOUW
GEMEENTE.**

Rogier van
Koningsbruggen

Heb je nog vragen?

We denken graag met je mee.

Voor vragen en advies
op maat -contacteer
Rogier van Koningsbruggen
of dr. Victor Kallen
via: info@behaviourclub.nl
020-6325805

Dr. Victor Kallen

Over **Behaviour Club**

Behaviour Club werkt op het snijvlak van wetenschap en praktijk. Vanuit de combinatie van neurowetenschappen, gedragspsychologie, veiligheidskunde, communicatie, participatie en gebiedsontwikkeling bieden we onderzoek, interventies, tools en trajecten die gedrag duurzaam beïnvloeden.

**Psychologie – Participatie - Neuro & gedrag - Communicatie –
Gebiedsontwikkeling -Veiligheidskunde**

©2026 Deze brochure is een uitgave van Behaviour Club.

Pand Noord Meeuwenlaan 98-100 1021 JL Amsterdam
020 760 3799 / www.behaviourclub.nl / info@behaviourclub.nl